

Lähde luomun matkaan – Luomun lisäarvon hyödyntäminen Etelä-Savon matkailuyritysten liiketoiminnassa.

Kesto: 1.11.2017 - 31.10.2019

Tämän päivän kuluttajia puhuttelee hyvinvointi, aitous, luonnollisuus, yksilöllisyys sekä eettisyys, ekologisuus ja vastuullisuus. Luomutuotteet on vastaus moniin tämän päivän kulutustrendeihin ja luomutuotteiden kysyntä kasvaakin voimakkaasti globaalisti, minkä seurauksena luomubrändi on kansainvälisesti jo hyvin tunnettu. Luomu liitetään vahvimmin elintarvikkeisiin ja kosmetiikkaan, mutta sen brändiarvoa olisi mahdollista hyödyntää laajemminkin ja monipuolisemmin erilaisissa matkailijoille suunnatuissa palveluissa. Maailmalla tällä hetkellä luomu kytkeytyy erityisesti matkailuun, jossa keskiössä ovat terveellisyys, rentoutuminen, kulttuuri ja gastronomia (wellness, relaxation, culture, gastronomy). Luomumatkailusta kiinnostuneet hakevat mukavuuden lisäksi yksinkertaisuutta, puhtautta ja jossain määrin vaatimattomuutta. He etsivät ennen kaikkea terveellisiä kohteita, joissa viettää aikaa, syödä ja vieraila. Yhä useampi matkailija arvostaa puhdasta luontoa, raikkaita vesistöjä ja hiljaisuutta.

Kuvat: yläriivi: vasen Anne Hytönen, oikea Erkki Oksanen, alarivi: vasen Markku Itkonen, oikea Birgitta Partanen

Tämän hankkeen keskeisenä ajatuksena on tuoda luomu globaalien matkailun kehitystrendien sisään eteläsavolaisista lähtökohdista käsin. Etelä-Savossa on vahvaa ja monipuolista luomutuotantoa ja luomuasiantuntemusta, joka tunnetaan valtakunnallisesti. Maakunnassa on laajamittaista luomupuutarhatuotantoa, kotieläintuotantoa, luomujatkojalostusta ja lisääntyvää kiinnostusta metsien luomusertifiointiin ja sen kaupalliseen hyödyntämiseen. Tällä hetkellä suurin kehitys luomutuotannossa on tapahtunut juuri metsissä. Metsistä saatavan luomustatuksen omaavilla uusilla tuotteilla ja luomumetsien kytkemisellä esimerkiksi matkailuun voitaisiin saada uutta kasvua luomualalle. Etelä-Savo on maamme metsäisin ja järvisin maakunta ja maamme suurimmasta järvestä Saimaasta suurin osa sijaitsee Etelä-Savon alueella. Nämä puitteet luovat hyvät lähtökohdat vastata globaaleihin matkailun kehitystrendeihin, joita ovat luontomatkailun, ruokamatkailun, hyvinvointi- ja kulttuurimatkailun kehittäminen.

Luomun, kuten muidenkin olemassa olevien vahvuksiemme, runsaiden vesivarojemme ja ilman puhtauden, esiin nostamisessa tarvitaan tukea matkailusektorilla. Luomua koskevien kärkeviestien liittäminen yritysten markkinointiin ja esimerkiksi verkkosivuille on vielä hyvin vähäistä, vaikka mahdollisuuksia tähän on. Moni yritys käyttää jo nyt luomua tarjoiluissaan ja myös luomukeruualueiden sertifiointi on käynnistynyt. Metsien luomukeruualueiden mahdollisuudet tunnetaan kuitenkin vielä heikosti matkailun parissa, mutta asiasta kuulleet toimijat näkevät niillä

arvoa paitsi luomuraaka-aineittana, myös imagon kannalta. Matkailuyritys voi käyttää omilta luomukeruualueiltaan kerättyjä luomuluonnontuotteita tarjoiluissaan ja mainita niiden olevan luomua liittymättä Eviran valvontaan, Elyn luomuvalvonta riittää. Luomubrändin hyödyntämiseksi matkailuyritykset tarvitsevat myös yhteistyöverkostoja luomun osalta sekä tietoa siitä, miten luomua on mahdollista hyödyntää omassa toiminnassaan. Luomumatkalle/luomumatkailutuotteelle ei ole omassa virallista EU:n sääntöjä ja sertifiointia, jonka vuoksi yritysten on oltava huolellisia missä yhteydessä voidaan käyttää sanaa ”luomu”.

Hankkeen tavoitteena on

- tuottaa tietoa mahdollisuuksista, kuinka luomu ja luomubrändi voidaan tuoda osaksi erilaisiin matkailuun liittyviin tuotteisiin, palveluihin ja aktiviteetteihin. Tietoa tuotetaan kartoittamalla menestyviä kärkiesimerkkejä maailmalta, jossa luomubrändin käyttö matkailussa on Suomea yleisempää ja monipuolisempaa. Menestyneiden esimerkkien sopivuutta Etelä-Savoon arvioidaan yhdessä asiantuntijoiden ja yritysten kanssa.
- mahdollistaa uusien luomua hyödyntävien tuote- ja palveluinnovaatioiden syntyminen. Ottamalla luomu osaksi yritysten toimintamallia, joko uusien tai jalostettujen tuotteiden tai palvelujen muodossa, voidaan lisätä matkailuyritysten houkuttelevuutta matkailijoiden keskuudessa, jotka enemmässä määrin tiedostavat matkailun ympäristövaikutukset sekä kysyvät yhä enemmän luonnonmukaisia vaihtoehtoja.
- lisätä tietoa luomusertifioiduista keruualueista, edistää luomuluonnontuotteiden käyttöä ja jalostamista sekä luomukeruualueiden hyödyntämistä matkailussa, niin elintarvikkeina kuin ohjelmapalveluissa.
- lisätä matkailuyritysten tietoa muiden tuotteiden luomusertifiointista, varmistaa lainsäädännöllisesti oikea luomuviestintä sekä edistää yritysten luomuviestintää tuomalla luomu näkyväksi osaksi yrityksen ulkoista viestintää.

Hankkeen tavoitteiden toteuttamisella vahvistetaan Etelä-Savon profiilia vahvan luomun, ruokakulttuurin ja puhtaiden luonnonvarojen alueena ja tuodaan sitä esiin matkailun näkökulmasta. Samalla edistetään yritysten kannattavuutta ja Etelä-Savon kehittymistä ruokamatkailun keskittymäksi.

Hanke toteutetaan yhteistyössä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kanssa.

Hanketta rahoittavat Etelä-Savon maakuntaliitto, Mikkelin seudun kehityshankerahasto, Mikkelin yliopistokeskus sekä yritykset.

Yhteystiedot:

Hanna Kumela
Projektipäällikkö
Luonnonvarakeskus
hanna.kumela@luke.fi
puh. 029 5322161

Hanna-Maija Väisänen
Projektipäällikkö
Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti
hanna-maija.vaisanen@helsinki.fi
puh. 029 4140415

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

